

"Bu da güzeldir." bahsinde salat ve selam anlatılırken, oradaki haşiye "salat"ın haşiyesi değil mi? Ama kitapta selamın açıklanması için yazılmış?

"HAŞİYE: Zât-ı Ahmediyeye (a.s.m.) gelen rahmet, umum ümmetin ebedî zamandaki ihtiyâcâtına bakıyor. Onun için, gayr-ı mütenâhi salât yerindedir. Acaba, dünya gibi koca, büyük ve gafletle karanlıklı, vahşetli ve hâlî bir haneye birisi girse, ne kadar tedehhüş, tevahhuş, telâş eder. Ve birden o haneyi tenvir ederek enîs, mûnis, habib, mahbub bir yaver-i ekrem, sadırda görünüp, o hanenin mâlik-i rahîm-i kerîmini, o hanenin her eşyasıyla tarif edip tanıttırsa, ne kadar sevinç, ünsiyet, sÛrur, ışık, ferah verdiğini kıyas ediniz, Zât-ı Risaletteki salâvatın kıymetini ve lezzetini takdir ediniz."(1)

Salat ile selam birbirine yakın, aynı manaya hizmet eden iki tabirdirler. Kur'ân'da da beraberce zikredilmişlerdir. Peygamber Efendimiz (asm) için salat dua, selam ise esenlik dileme manasında kullanılıyor.

"Muhakkak ki, Allah ve melekleri Peygambere hep salat ederler. Ey iman edenler! Siz de ona salat edin ve tam bir içtenlikle selam verin." (Ahzab, 33/56)

Allah'ın salâtı: Nebîsini rahmetine mazhar etmesi, onun şanını yüceltmesidir. Meleklerin salâtı Hz. Peygamber (asm)'in şanını yüceltme, müminler için duadır. Müminlerin salâtı da duadır. Selamları ise ona güvenme, kendileri tarafından vâki olabilecek zarar ve saygısızlık gibi hallerde teminat verme manasına gelir.

Demek ki, salat-u selam, Hz. Peygamber (asm)'in Allah Teâla tarafından getirdiği ne kadar ahkâm varsa, hepsini kabul edip, devamlı sÛrette ona verilen biatı yenileme mânasına gelir. Evet, her salavat bir teccid-i biattır.

Hatıra gelen bir soru da, Hz. Peygamber (asm)'in salata, dua ve rahmete ihtiyacı olmadığı halde, bunun üzerinde ehemmiyetle durmanın sebebidir. Cevap olarak şöyle denilebilir: Ümmetin Hz. Resulullah (asm) ihtiyacı fazladır. Bu ihtiyaç, çok

---

uzun, tehlikeli ve meşakkatli âhiret âleminde daha fazla olacaktır. Resul-i Ekrem (asm) bu itibarı, tabir caiz ise, Allah Teâla nezdindeki bu kıymeti, ne kadar artarsa, bu imkânların kullanılması o derece fazlalaşacaktır. Her bir Müslüman'ın ondan istifadesi daha da artacaktır. Demek ki salavat, nihayetsiz ümmetin, nihayetsiz ihtiyaçları ile ilgili olduğu için, ne kadar yapılsa yeridir.

Haşiyede Peygamber Efendimiz (asm)'e bu kadar salat ve selam getirmenin nedeni ve hikmeti, ince ve latif bir şekilde beyan ediliyor. Peygamber Efendimiz (asm) getirmiş olduğumuz salat ve selamlar bize şefaath olarak geri dönecek inşallah.

"Eğer desen: Madem o Habibullahtır. Bu kadar salavat ve duaya ne ihtiyacı var?"

"Elcevab: O Zât (asm);

-Umum ümmetinin saadetiyle alâkadar,

-Ve bütün efrad-ı ümmetinin her nevi saadetleriyle hissedardır,- Ve her nevi musibetleriyle endişedardır."

"İşte kendi hakkında meratib-i saadet ve kemalât hadsiz olmakla beraber; hadsiz efrad-ı ümmetinin, hadsiz bir zamanda, hadsiz enva'-ı saadetlerini hararetle arzu eden ve hadsiz enva'-ı şekavetlerinden müteessir olan bir zât, elbette hadsiz salavat ve dua ve rahmete lâyıktır ve muhtaçtır."(2)

Resul-i Ekrem Efendimiz (asm) bütün mahhlûkatın yaratılmasına vesiledir. Bütün ikram ve lütufların kaynağı hükmündedir ki, bu makama **makâm-ı mahmûd** denilmiştir. Tabiri caiz ise bu makam Allah'ın sonsuz lütuf ve ihsanını celbediyor ve bütün nimetler bu makamın hürmetine dağıtılıyor. Öyle ise **makâm-ı mahmûd** geniş ve bereketli bir sofraya gibidir, bu sofranın daha da genişlemesi ve bu sofraya katılmanın yollarından birisi de salavat getirmektir.

"İ'lem eyyühe'l-aziz! Nebiyy-i Zîşânın (a.s.m.) makam-ı mahmûdu ilâhî bir mâide ve Rabbânî bir sofraya hükmündedir. Evet, tevzi edilen lütuflar, feyizler, nimetler o sofradan akıyor. Resul-i Zîşâna (a.s.m.) okunan salâvat-ı şerife, o sofraya edilen dâvete icâbettir."(3)

Makam-ı Mahmud için şefaath- i kübra makamı deniliyor. Peygamber Efendimiz (asm.), mahşer meydanında Cenâb-ı Hakk'a o güne kadar kimsenin yapamadığı en mükemmel bir şekilde hamd ve senada bulunacak daha sonra kendisine şefaath-ı

---

kübra yetkisi verilecektir.

Salavat getirirken Peygamber Efendimizi (asm.) bir sıfatla yâd ediyoruz. Meselâ, bunlardan birisi Nebiyy-i Zîşan, bir diğeri Resul-i Ekrem...

"*Nebiyy-i Zîşan*" dediğimizde O'nun (asm.) bütün peygamberlerden daha üstün olduğunu, bütün âlemlerin O'nun hürmetine yaratıldığını düşündüğümüzde salavat getirmeye şevkimiz artar.

Keza, "*Resul-ü Ekrem*" dediğimizde O'nun en mükerrem, ilâhî ikramlara en ileri mânada mazhar olan peygamber olduğunu ve o Zât'ın bizim için de en büyük bir ikram, bir ihsan olduğunu hatırlarız. İmanımızdan, iffetimizden, ahlâkımızdan tut, tâ hangi işlerin helâl, hangilerinin haram olduğuna kadar her şeyi O'ndan (asm.) öğrenmiş bulunuyoruz. Bunu hatırlamak da kalbimizde O'na salavat getirme hususunda bir iştiyak doğurur.

"Ve keza, salâvat-ı şerîfeyi getiren adam, zât-ı Peygamberîyi (a.s.m.) bir sıfatla tavsif ettiği zaman, o sıfatın nereye taallûk ettiğini düşünsün ki, tekrar be tekrar salâvat getirmeye müşevviki olsun."(4)

Öyle ise salavatın küllî bir gayeye hitap ettiğini bilip öyle getirmek lazımdır. Böyle azametli bir netice için dua ettiğimizin farkında olmak, tekrar be tekrar salavata bir şevki içimizde hissederiz.

Dipnotlar

(1) bk. [Lem'alar, Yirmi Sekizinci Lem'a \(Haşiye\)](#).

(2) Mektubat, 24. Mektup

(3) Mesnevi-i Nuriye

(4) a.g.e